

ASTROLOGIE

Discussiebijeenkomst 08-01-1957 Den Haag

Goeden avond, vrienden.

Wij zullen dan deze avond gaan besteden aan een beschouwing over astrologie, met daaropvolgend gelegenheid tot discussie en vraagstelling.

Ik zou er allereerst op willen wijzen, dat u niet van mij moet verwachten, dat ik een les ga geven in astrologie. Voor dit laatste zijn zovele andere en ongetwijfeld - door de meerdere beschikbare tijd - betere gelegenheden, dat ik mij in mijn beschouwing in de eerste plaats wil beperken tot de waarde en het wezen der astrologie zelf.

Zoals u weet, zijn wij - sprekers van deze groep - niet onfeilbaar, noch zijn we alwetend. Wanneer ik echter deze avond spreek over bepaalde aspecten van de astrologie, dan mag u er van overtuigd zijn, dat ik deze gedurende lange tijd ernstig heb bestudeerd met alle middelen, die mij - ook in mijn eigen wereld - ten dienste staan.

Wanneer ik dan ook begin, stel ik ten aanzien van de astrologie in de eerste plaats vast, dat zij een ervaringswetenschap is, gebaseerd op een reeks van stellingen, die niet redelijk te verdedigen zijn, tenzij door de vaststelbare resultaten. Een theoretische rechtvaardiging van de astrologie en de in haar bevatte waarden zou dan ook moeten plaatsvinden met wetenschapspunten, die - op deze wereld althans - nog niet in de sterrenkunde volledig bekend zijn. Wanneer ik dit toch doe, dan is dit, omdat ik hoop u een inzicht te geven in de werkelijke samenhang, die op aarde door een berekening van astrologische aspecten ook mede kan worden aanschouwd en verwerkt.

Het heelal is een ademend Al. Dit wil zeggen, dat zich de verhoudingen in dit Al voortdurend wijzigen. De oorspronkelijke fase bij het begin is een uit elkaar streven, ofwel een dijend Al. Deze beweging vertraagt zich meer en meer, en keert uiteindelijk om, zodat een terugvloeien tot het middelpunt plaats vindt. Deze vertraging is op het ogenblik met de wetenschappelijke middelen vaststelbaar. Of ze vastgesteld is, durf ik niet met zekerheid te zeggen.

Nu zal echter gedurende deze gehele fase van uit- en inademing de verhouding der materie ongeveer gelijk blijven, terwijl de ruimtelijke spanning tussen de delen der materie aanmerkelijk wordt vergroot.

Hier hebben wij de basis. Want ziende vanuit de aarde - en dus niet vanuit het kosmisch middelpunt - kunnen wij zeggen, dat een verschuiving van aspecten plaats vindt. Deze aspecten worden voor de mens gekentekend door bepaalde groeperingen van sterren, die hij aanneemt als zijnde tekens, die elk voor zich een bepaalde invloed uitdrukken.

In feite echter is het beeld, dat door de sterren wordt weergegeven, betrekkelijk willekeurig gekozen. Vandaar dat in de vaststelling van de beelden, die voorkomen, een aanmerkelijk verschil optreedt bij b.v. de Chinese horoscopie, de Indische horoscopie en de Westerse horoscopie. Dat deze verwisseling van beelden en verandering van beeld geen enkele invloed heeft op de resultaten, is te danken aan het feit, dat elk beeld staat voor een bepaald gedeelte van de ruimte.

Zo kunnen wij zeggen, dat de dierenriem de richtingaanwijzer is, volgens welke de mens zijn eigen positie t.o.v. bepaalde groot-kosmische krachten kan vaststellen. Onder deze groot-kosmische krachten verstaan wij samenstellingen van materie en geest, die zich in verschillende gedeelten van de ruimte bevinden. Ongetwijfeld moet ik dit laatste punt verduidelijken.

In de ruimte zijn z.g. duistere wolken. In de ruimte bevinden zich verder z.g. lichtende nevels. In beide gevallen - dus onverschillig, of zij van de aarde uit licht of duister lijken - reflecteren zij een gedeelte van de lichttrillingen, die hen bereiken en origineren zichzelf trillingen, die in het ene geval binnen de erkenbare scala van lichttrillingen liggen, in het andere geval aanmerkelijk hoger met een ondertoon, die eerder ligt in de richting van de trage warmtetrillingen.

Deze trillingen veroorzaken een versnelling van kleinste materiële deeltjes. En deze versnelling is onbeperkt, zolang niet het veld van een zon of een reeks van zonnen een afbuiging veroorzaakt.

Geschiedt deze afbuiging, dan zal deze in de eerste plaats in lijn vallen met het magnetisch veld van de ster, die de afwijking veroorzaakt. De planeten, die zich rond zo'n ster bewegen, zijn slechts secundaire factoren. Bij de wijze, waarop dus binnen een zonnestelsel deze uit de kosmos komende krachten werkzaam zijn, speelt in de eerste plaats de eigen positie van de zon een zeer grote rol.

Waar echter verstoringen in een planetair magnetisch veld ook evenzeer belangrijk kunnen zijn (denken wij aan de verhouding van veld aarde-luna), zou een maan of een reeks van manen een tweede aanmerkelijke afwijking kunnen geven op deze invloeden. Vandaar dat in de astrologie zon en maan zo'n belangrijke rol spelen.

Verder is opvallend, dat qua eigenschappen zon en maan de eigenschappen van andere planeten domineren en hun betekenis vaak geheel kunnen veranderen. Dat is dus te verklaren aan de hand van deze kosmische stroming - of beter gezegd straling - die gewijzigd wordt.

Nu het geestelijk element. Want ik sprak over een samenstel van geest en materie. Ik kan dit natuurlijk niet met wetenschappelijke bewijzen beleggen, ik kan het hoogstens voor u aannemelijk maken.

Gezien het feit, dat geheel de schepping door wetten wordt geregeerd, dat deze wetten echter met verschillende nadruk tot uiting komen in bepaalde delen van het Al, geeft dit enige achtergrond aan de veronderstelling, dat naast de Grootscheppende Kracht andere, minder sterke persoonlijkheden het scheppend werk in een bepaald deel van het Al, volgens de centrale Kracht geleid, voortzetten. Hierdoor zouden wij kunnen spreken over een reeks van kosmische persoonlijkheden.

Opvallend is hierbij het getal 12. Het getal 12, dat het voleindinggetal aangeeft van de mens, die ingaat tot het Goddelijke; zo zijnde één God, verenigende met de eenheid Gods de tweeheid Zijner uiting en deze samenvoegende tot een nieuwe drie-eenheid, waarbij het persoonlijk kennen binnen het Goddelijke kan bestaan, terwijl het wezen zich kan oplossen binnen de goddelijke Kracht.

Dit opmerkelijke feit der 12 sterrenbeelden doet ons er toe neigen om aan te nemen, dat wij hier wel degelijk met een overlegde kosmische indeling te doen hebben. Een ander feit, dat voor verschillende persoonlijkheden pleit, is de waarneming, die wij in de sferen kunnen doen, en waarbij de invloed van elk beeld in de dierenriem afzonderlijk door een kleur kan worden gekentekend.

Hier heb ik dan de grondslag van onze astrologische berekeningen, van ons pogen waarden in toekomst en verleden, in eigenschap en wil, te erkennen aan de hand van kosmische krachten. Echter kunnen wij niet zonder meer aannemen, dat deze krachten, hoewel bestaande, ook voor de mens een onmiddellijke invloed hebben.

Nu is de wetenschap de laatste tijd ons gelukkig aanmerkelijk te hulp gesnel. De aardse wetenschap heeft vastgesteld, dat verschillende stralingswaarden een verandering betekenen in genetische waarden. Wanneer dus een zekere invloed uit het Al, fijner en meer hoogtrillend dan de op aarde kenbare en gekende straling, een groeiend organisme beroert, dan zal hierdoor binnen de eigenschappen der genen een kleine verandering kunnen plaatsvinden.

Deze verandering zal zich in de eerste plaats uiten in de eigenschappen van het komend, het groeiend lichaam. En zo zal aan de hand van astrologische invloeden kunnen worden vastgesteld, voor welke ziekten en zwakten een lichaam bijzonder vatbaar is.

Er is echter een tweede punt, dat zo mogelijk nog belangrijker is. Een groot gedeelte van het stoffelijk karakter is afhankelijk van de samenwerking der interne secreties. Een kleine wijziging in de afscheidingen van het lichaam kan een totale verandering van innerlijk - d.w.z. stoffelijk innerlijk - tot stand brengen. Zo kan ook deze stroming, komende uit de kosmos, in het groeiend organisme van de mens dus wijzigingen teweegbrengen, waardoor bepaalde eigenschappen sterk geuit worden en andere onderdrukt. Dit gedeeltelijk zelfs soms in strijd met de erfelijke genetische waarden.

Wij hebben nu de twee grondwaarden, die voor ons de astrologie zo belangrijk maken: Een wijziging van het lichamelijke bestel, gezondheidstoestand en dergelijke; een wijziging ook van het karakter van de mens, dus karakterbepalende invloeden.

Nu blijft hier voor de ernstige denker en denkster de vraag: "Hoe zal dan een geest beïnvloed kunnen worden door deze invloeden uit de kosmos wanneer zij - zoals u ons zegt - van stoffelijke geaardheid zijn?" Mijn antwoord hierop is dit:

"De geest, inkerende in een lichaam, zal moeten leven met de mogelijkheden die dit lichaam biedt. Is de geest ook in staat de in het lichaam aanwezige eigenschappen gedeeltelijk te wijzigen en te onderdrukken, zo vraagt dit van haar een zeer intense inspanning. En eerst iemand, die volledig leeft voor een geestelijke bewustwording, zal dus in staat zijn het astrologisch bepaalbaar karakter te wijzigen en daarmee een deel van het astrologisch voorzienbare lot te ontgaan."

Deze vaststelling is zoveel te meer belangrijk, waar zij inhoudt dat - gezien de mogelijkheid, die de geest bezit, om bepaalde punten te wijzigen - van een vrije wil voor deze geest mede kan worden gesproken ondanks de vaststelbaarheid van vele waarden. Dan is het misschien ook goed na te gaan, hoe de astrologie eigenlijk ontstaan is. Zoals ik u reeds zei, zij is een ervaringswetenschap. En zo moet zij gegroeid zijn door een voortdurende waarneming der sterren en het langzaam verwerven van een begrip voor hun werking t.o.v. de mens.

In de oertijd zijn de sterren voor de mensen de ogen van onbekende wezens. Zij zijn persoonlijkheden, die in het duister schuilen. De wereld van de primitieve mens is doordeesemd met dreigende geesten en demonen. Is het een wonder, dat hij vaak zijn ogen richt op de sterren? Is het een wonder ook, dat hij leert de dans der planeten te onderscheiden tegen het vaste vlak van de langzaam roterende sterrenmenigte? Het onderscheid wordt gevonden tussen de beweging der planeten en die der andere sterren. En in deze statige dans der lichten ontdekt hij plotseling overeenkomst met gebeurtenissen in zijn eigen leven.

Let wel, hij is nog niet in staat, deze mens, om zich ook maar het werkelijk wezen van een ster te realiseren; te begrijpen, wat dit dwalende licht in het duister is, dat nu eens geluk dan weer onheil schijnt aan te kondigen.

De twee planeten, die juist voor de primitieve mens bijzonder kenbaar zijn en dus in de ontwikkeling van de astrologie een zo grote rol spelen, zijn wel Venus en Mars. Men ziet, dat bepaalde standen van deze beide lichten samen ten gevolge hebben een plotseling en actief geluk. Een klein geluk misschien, een periode van meevallers. Men ziet, dat een oppositie tussen deze beide plotseling eigenaardige mislukkingen en tegenslagen teweeg brengt. En gelovende in goden, die daarboven een geheimzinnige strijd voeren, begint de primitieve mens - geleid door zijn sjamanen, zijn magiërs en priesters - zijn jacht en zijn werkzaamheden te richten naar de standen van deze twee planeten.

En wanneer we eenmaal een begin hebben met een dergelijke wetenschap, dan zal ongetwijfeld de mensheid steeds verder zoeken, steeds meer en nauwkeuriger trachten te definiëren, of de dag gunstig of ongunstig is. Een voorbeeld, dat voor u waarschijnlijk nog bereikbaar is, ligt in de Chinese kalender van gelukkige en ongelukkige dagen.

Opvallend is hierbij, dat reeds 6000 jaar v. Chr. gelukkige dagen werden gedefinieerd door de standen te vergelijken van Mars, Venus en Saturnus, waarbij de plaats van de maan de beslissende factor was. Elke gunstige dag ligt kort na nieuwe maan. Gunstige dagen kunnen alleen bestaan bij wassende maan. Eigenaardig genoeg heeft men dus ook thans nog aanvaarde stelregels reeds in vroege tijden gekend.

Wanneer de tijd verder gaat, bouwt de mens zich meer en meer een beeld van wat er buiten deze wereld bestaat. En zij heeft een groot voordeel boven de latere, Westerse mens. Want de magiërs en priesters van de oude rijken treden uit. Hun geest verlaat de wereld en staat temidden der sterren, erkent hun wezen, en ziet de geestelijke krachten, die van daaruit werken.

Zo komt men tot een voor die tijd wonderlijk concrete kennis omtrent de gesteldheid van het Al, en tot astronomische berekeningen, die in juistheid en betrouwbaarheid zeker niet onderdoen voor wat heden ten dage te dien opzichte wordt gepresteerd. De berekeningen van de Chaldeeën omtrent zons- en maansverduisteringen, omtrent de standen der sterren - ofschoon meer dan 2000 jaren oud - worden thans nog erkend als volledig juist volgens de huidige gegevens. Het is wel zeer belangrijk, dat we hiermede rekening houden.

Aan de horizon van de steeds meer beschaafd wordende mens komt echter nog een nieuwe demon opduiken. De komeet, met zijn waaierende staart gericht op de zon, komt nader en nader en domineert soms de nachtelijke hemel, ja, is overdag soms zichtbaar. En daarmee gaat een verstoring van alle magnetische invloeden gepaard.

Het geloof, dat een komeet onheil brengt, is niet zo primitief en middeleeuws, als de moderne Westerse mens wil geloven. Inderdaad ontstaat hier een feitelijke verstoring van de normale toestand. Dit betekent dus abnormale reacties van alle mensen over geheel de wereld. En wij weten uit ervaring, wanneer een mens het gewone spoor van zijn reacties verlaat, dat onverwachte en vaak ontstellende gebeurtenissen hieruit voortvloeien.

Dat ook ziekten hierdoor vaak worden aangekondigd, is belangrijk. Want ook het menselijk gestel ondervindt de invloed. En wanneer men later vertelt, dat kometen pest brengen, dan is dit misschien t.o.v. één bepaalde ziekte dwaas. Maar t.o.v. een algehele gesteldheid, waarbij ziekte gemakkelijker mogelijk wordt, de vatbaarheid vergroot is, is dit redelijk en logisch.

Naarmate de tijden verder gaan, krijgen wij de waarnemers in Egypte en wij krijgen de dromers omtrent de sterren in Griekenland. Hier kan men zich niet voorstellen, dat de aarde niet het middelpunt is van het Al. Want waar eens de oude ingewijden durfden uitgaan ver in de ruimte, zijn hier de ingewijden verborgen in kleine kring en spreekt men theorieën uit omtrent kristallijnen hemelen.

Men denkt zich de aarde als de dooier in een ei, omgeven door vele schalen, in elk van die schalen een aantal lichtende punten, de sterren. Maar ook nu erkent men de invloed van de astrologie, de invloed van de sterren, die berekenbaar en daardoor bruikbaar is.

De middeleeuwen hebben hieraan een reeks van bijgelovigheden toegevoegd. Hoewel dit niet alleen ligt aan de beoefenaren van deze wetenschap - ondanks aardse opvattingen - meen ik astrologie een wetenschap te mogen noemen - wordt langzaam maar zeker het beeld van de sterrenwichelaar vertroebeld. Hij wordt magiër. Hij wordt een in het verborgene werkende man of vrouw, spelend met demonische krachten.

De alchemisten, wier streven door velen slechts gedeeltelijk wordt begrepen, dragen er het hunne toe bij om tovenarij, waanvoorstellingen, fantasmen, steeds sterker onder de aandacht der menigte te brengen. Toch zullen ook in die dagen de vorsten niet zonder hun persoonlijke sterrenwichelaars zijn uitgegaan. Er is geen veldheer, die niet ergens een chiromant, een astroloog, een ziener meevoert.

Eigenaardig genoeg zijn de astrologen hierbij steeds in de meerderheid. Mijns inziens een bewijs, dat hun adviezen dus beter waren dan die door de ziener of door andere takken van occult geoccupeerden gegeven konden worden.

Langzaam maar zeker krijgt nu de techniek vat op de wereld. En daarmee tracht men alle weten te concretiseren. Maar astrologie is niet te concretiseren. Want de waarden, die vanuit de sterren werken op de aarde, zijn nog niet vast te stellen met de instrumenten die men heeft. Zij zijn nog niet te berekenen met de vage methoden, die de eerste astronomie gevonden heeft.

Zeker, er zijn grote denkers bij. Deze astronomen kunnen soms fantastisch scherp hun stellingen formuleren. Maar meer en meer zien we een scheiding tussen de wetenschap - de astronomie - en de astrologie. Niet meer zoals vroeger is de waarnemer ook tevens de duider. En dit geeft - althans in den beginne - aanleiding tot zoveel onbetrouwbare gegevens, dat de astrologie niet ten onrechte jarenlang in diskrediet raakt. Eerst met het toenemen der betrouwbare astronomische waarnemingen en het algemeen bekend geven van de resultaten daarvan neemt de betrouwbaarheid der astrologie weer toe.

Zo komen wij tot deze moderne tijd, waarbij men misschien uiterlijk nog lacht om de astrologie, maar haast geen enkele staatsman zonder de raad van een bekend en bekwaam astroloog zijn voorname besluiten neemt. Het is misschien voor u interessant hierbij vast te stellen, dat astrologen als raadgevers optreden zowel in Washington als Moskou; en dat ook in de Nederlandse regering meer invloed moet worden toegeschreven aan dergelijke raadgevers, dan men over het algemeen zal willen doen.

Met dit beeld van de ontwikkeling kan ik nu overgaan tot een waardering van de hedendaagse astronomie.

De hedendaagse astronomie, gesteund door vele apparaten, is op het ogenblik in staat langs fotografische weg hemelkaarten te maken en daardoor een vollediger kennis te verschaffen van elke hemelstreek. Zou zij leren met haar analyses van licht en aanwezige materie in sterren zich ook te wenden tot het vaststellen van vaste invloeden, optredend in elk der door de beelden der dierenriem bepaalde hemelstreken, dan zou zij met haar huidige middelen reeds tot de ontdekking kunnen komen, dat er inderdaad een voortdurende wisselwerking bestaat tussen elk dezer gebieden en de aarde.

Met haar steeds verder gaande onderzoekingen, o.a. met elektrische telescopen, of radio-telescopen, begint zij ook meer en meer de geheimzinnige stem van het Al op te vangen, die in haar magnetische wijzigingen en uitbarstingen haar op den duur een redelijk patroon van werkingen zal moeten tonen, dat in overeenstemming is met hetgeen de astrologie reeds sedert eeuwen beweert. Ik neem dus aan, dat de astronomie in de komende paar honderd jaren naar de

astrologie zal toegroeien en dat de horoscopie langzaam maar zeker weer een erkend deel zal worden van de studie der sterren.

De astrologie is echter op het ogenblik nog niet zo ver. Zij moet werken met middelen, die over het algemeen gebrekkig kunnen worden genoemd. In de eerste plaats heeft zij geen volledig inzicht in de moderne waarden der astronomie. Slechts enkelingen onder de astrologen zijn in staat zich ook daarin te bekwamen. Men is afhankelijk van algemeen gepubliceerde lijsten, waarin men dan bepaalde standen kan vinden en zo op een bepaald ogenblik het beeld van de sterrenhemel kan berekenen.

Wel is men - en hier is men in het voordeel t.o.v. oude tijden - gekomen tot het mede berekenen van vele vroeger niet bekende planeten. Dit mee berekenen zal zeer zeker de juistheid van de astrologische analyse ten goede komen. Want de ware astrologie is in deze tijden in de eerste plaats analytisch. Zij stelt n.l. vast, welke eigenschappen een mens bezit, welke kwaliteiten in hem sluimeren, welke gebreken hij heeft.

Verder stelt zij zijn vatbaarheid vast. Want elke invloed, die reeds in u bevestigd was, zal bij een hernieuwde prikkel een oplaaien van bepaalde eigenschappen doen zien. En zo kan het dan zijn, dat b.v. Saturnus in degenen, die vatbaar voor hem zijn, vaak een diepe melancholie wekt. Zo kan het zijn, dat de watervlugge Mercurius het onstabiele element in een menselijk karakter tijdelijk zó op de voorgrond drukt, dat hierdoor alleen reeds van een onberekenbaarheid en onbetrouwbaarheid gedurende bepaalde elementen van tijd kan worden gesproken.

Ja, wanneer wij nagaan, hoezeer een invloedsberekening heden ten dage mogelijk is, hoe verder bij een nauwkeurige en gewetensvolle berekening - zuiver langs de weg der techniek reeds, de astrologische techniek - een vaststellen van kwaliteiten en vatbaarheden voor elke jonge mens mogelijk is, zou ik willen zeggen, dat op het ogenblik, dat de wereld er toe besluit om met zeer nauwkeurige juistheid het geboorteuur van elke wereldburger te registreren, het mogelijk zal zijn voor mens en staat reeds in het groeiend geslacht de bruikbaarheid en talenten daarvan op de juiste wijze te schatten, de juiste maatregelen te treffen voor opvoeding, ja, wat meer is, een juist gebruik van de mens binnen de maatschappij en de juiste aanpassing van de maatschappij aan de mens te verzekeren. Hier ligt dan m.i. de grote taak. De taak, die de astrologie meer en meer zal gaan vervullen, zij het ook, dat zij dit thans nog tersluiks moet doen.

Het gevaar voor de astrologie is gelegen in de amateur-astroloog. Ik hoop, dat men mij niet euvel zal duiden, dat ik juist dit naar voren breng. De amateur, gewapend met wat oppervlakkige kennis, gewapend met wat eigenschapsbepalingen, construeert - laten wij hopen goed - een horoscoop. En nadat hij de huizen heeft uitgezet, de verschillende constellaties en beïnvloedingen heeft berekend, neemt hij nu uit deze zeer algemene aanduidingen een reeks van eigenschappen en voegt deze tot een aanvaardbaar geheel tezamen.

Het element, dat hier ontbreekt, is de juistheid. De juistheid, die speciaal in de astrologische berekening meer dan ooit belangrijk moet worden geacht. Horoscopie in de juiste vorm betekent precisiewerk leveren. Waarbij zo mogelijk zelfs nog op een minuut gecorrigeerd moet worden aan de hand van bekende feiten, waarbij zo mogelijk op de seconde af elke berekening gemaakt moet worden. Een kleine verschuiving van invloed kan soms betekenen een sterke wijziging van de beïnvloeding gedurende de tijd, dat het lichaam werd gevormd en dus ook van kwaliteiten en eigenschappen. De raad, die wordt gegeven, kan dan verkeerd, niet voldoende aangepast zijn, de gevolgen catastrofaal. En zou dit laatste dan al niet gebeuren, dan zal de onbetrouwbaarheid en onjuistheid van een dergelijke vaststelling, een dergelijke prognose, voldoende zijn om de astrologie nog langer in de ogen van sommigen belachelijk te maken.

Daarom wil ik hier in mijn redevoering een kort pleidooi inlassen voor juistheid bij de berekening. Voor ernstig streven en niet slechts oppervlakkig een horoscoopje in elkaar gooien. Elke mens verschilt van een andere. Dij een gelijke minuut van geboorte, gelijke dag, gelijk uur, kan zeker een overeenstemming worden gevonden. Maar zelfs dan blijken kleine wijzigingen in het lot te bestaan. Wijzigingen, die zich soms openbaren in een verschil van levensduur van 20 of meer jaren. Kleine verschillen, die voldoende zijn om te bepalen tussen geluk en ongeluk van de mens.

Wanneer de mens dit weet, wanneer hij deze invloeden nauwkeurig kent, dan kan hij op zijn pad daarmee rekening houden. Maar is een onnauwkeurigheid de oorzaak van een te algemene of te oppervlakkige raad, dan kan hetzelfde, wat reddend kan zijn voor de mens, misleidend en daardoor verderfelijk worden. Ik hoop, dat u - die hier toch gekomen bent om de astrologie met ons te bespreken - hiervan goede nota wilt nemen.

Rest mij nog vast te stellen, dat op dit ogenblik de belangstelling voor de werking der sterren overal toeneemt. Helaas een oppervlakkige belangstelling. Men wendt zich hoofdzakelijk tot de zeer algemene aanwijzing, die men vindt in tijdschriften en couranten. In een enkel geval zal men iets ernstiger trachten in te gaan op de dag-bij-dag-prognose voor een bepaald type. En wanneer dit heel nauwkeurig geschiedt voor dit soort werk, dan is men nog wel zo goed om de invloedsferen binnen een bepaald teken te delen in drie perioden. Maar veel verder gaat dat meestal niet. Dat wil zeggen, dat de astrologische duiding en aanwijzing, die hier worden gegeven ofwel zo zeer vaag en algemeen moeten worden gehouden, dat zij ten allen tijde kloppen, dan wel onjuistheden veroorzaken, waardoor men zou gaan twifelen aan hun betekenis en werking.

Het lijkt mij noodzakelijk, dat men in deze moderne maatschappij bij opvoeding, aanstelling binnen bedrijven en dergelijke, meer en meer rekening gaat houden met de geboortehoroscoop, zo mogelijk aangevuld (na correctie van de geboortehoroscoop) met een overzicht van de invloeden voor de komende twee à drie jaar. Hierdoor zal men in staat zijn het juiste besluit te nemen. Zo zal men in staat zijn de juiste leiding aan de wereld te geven.

Nu weet ik, dat zeer velen van u dit zullen onderschrijven, enkele anderen zullen zich afvragen, of ik hier geen open deur intrap. Ik kan u verzekeren, dat een bewustzijn van deze noodzaak te weinig tot de wereld is doorgedrongen. Ik kan u verzekeren, dat op het ogenblik, dat deze waarden niet alleen in het geheim voor hooggeplaatsten en voor enkelingen onder de massa maar voor heel de massa toegankelijk zullen worden, ook hiermede een verandering in het leven en beleven van de mensheid zal plaatsvinden. Ik zou mijn betoog dan ook willen eindigen met de vaststelling, dat m.i. de astrologie een van de grote en krachtige middelen is, die de mens in handen zijn gegeven, om zijn eigen leven - geestelijk en stoffelijk - te doen slagen en zo te komen tot een maximaal resultaat in zijn aards bestaan.

Ik wil hier nog wel enige punten aan toevoegen. Ik geloof in de eerste plaats, dat wij in de astrologie op het ogenblik niet voldoende hebben - wanneer u dit tenminste van mij wilt aannemen - aan de gegeven hulpmiddelen. Het zal zeer zeker mogelijk zijn om - zoals men dit voor andere punten heeft gedaan - nog nauwkeuriger en meer gedifferentieerde tabellen op te stellen, dan thans gebeurt. Het moet mogelijk zijn om voor iedereen bruikbare en overzichtelijke formulieren te verkrijgen, waar naast horoscoop, (dus de cirkel met de huizen) ook tevens al van tevoren staat aangegeven, welke punten tenminste in een goede horoscoop verwerkt moeten worden. Ja, men zou zelfs actief moeten ingrijpen daar, waar men te veel op archiefmaterialen bouwend horoscopen toezendt; soms tegen prijzen, die m.i. sterk overdreven zijn en 2000 tot 4000% winst toelaten voor de "astroloog" (en dit woord nadrukkelijk tussen aanhalingstekens). En ik meen dan ook, dat de werkelijk voor zichzelf serieuze astrologen, die astrologie en dus ook horoscopie beschouwen als een ernstig hulpmiddel voor alle mensen, ook hiertegen hun stem steeds sterker zouden moeten doen horen. Het is beter, dat het goede tijdelijk met het verkeerde lijdt, dan dat het goede in het verkeerde ten onder gaat. De diepgang van menige astrologische werking, van menige astrologische aanduiding, gaat op het ogenblik ten onder in de oppervlakkigheid, waarmede de wereld wordt overspoeld.

Het is niet aan mij om over uw wereld te oordelen. Maar ik meen aan de hand van mijn eigen ervaringen en mijn eigen waarnemingen op dit gebied te mogen zeggen, dat juist in perioden als deze, waar - dat kunt u, wanneer u astrologisch bekwaam bent, zelf zien uit de constellaties, die komen - de eigenaardige samenstellingen van meerdere vierhoeken, meerdere driehoeken, die in de toekomst plotseling deze wereld zullen overrompelen, het meer dan ooit nodig is, dat van tevoren op ernstige wijze de invloed bepaald kan worden en dat deze beïnvloeding van tevoren al opgevangen kan worden.

Zoals u weet is in het leven volgens de astrologie het belangrijke: daden te stellen op het ogenblik, dat je kunt, ook reeds voor de momenten, dat de eigen activiteit en mogelijkheid tot slagen sterk belemmerd wordt. Daardoor krijgt men dus speelruimte, die de mens toestaat eerst op de werkelijk gunstige momenten werkelijk daadkrachtig werkzaam te zijn en in de tussenliggende fasen met een zekere rust zich voor te bereiden op de mogelijkheden, die gaan komen.

Vrienden, laat ik niet veel verder gaan. Ik zou u willen voorstellen om te gaan pauzeren. Dan kunt u na deze pauze aan het woord komen en uw eigen mening kenbaar maken. Iets, dat voor velen onder u op het ogenblik misschien gewenst wordt. Mag ik u voorlopig danken voor uw aandacht? Goeden avond.

DISCUSSIE

Zo, vrienden, u heeft een ogenblik onderling van mening kunnen wisselen, eventjes kunnen ademhalen, we kunnen nu - naar ik meen - verder gaan met het bespreken van uw eigen opmerkingen en problemen. Wij zullen daarbij dan zoveel mogelijk eerst hetgeen schriftelijk ingekomen is behandelen, maar bij elk punt wil ik u toch eerst de gelegenheid nog geven opmerkingen te maken aangaande het antwoord. Mag ik verzoeken om dan het eerste punt naar voren te brengen?

❖ *Welk tijdstip is voor de geboortehoroscoop van meer belang, de geboorte of de conceptie?*

Volgens de praktijk van de huidige astroloog dient men aan te nemen: het juiste ogenblik van geboorte. Weliswaar zouden meer uitgebreide en meer juiste berekeningen kunnen worden gemaakt, indien het moment van conceptie bekend zou zijn, maar dit brengt een groot aantal bezwaren met zich mede, die op het ogenblik zeker niet kunnen worden overwonnen. Waar de aanpassing aan het geboortemoment, die de praktijk mogelijk heeft gemaakt, redelijk betrouwbare resultaten levert, meen ik, dat men er dus goed aan zal doen het juiste ogenblik van geboorte aan te houden. En daarbij lijkt het mij het verstandigst om als het juiste moment van geboorte aan te nemen het eerste teken van leven, dus de eerste schreeuw of snik van het kind. Heb ik daarmee dit punt voldoende beantwoord?

❖ *Nee. In de meeste gevallen wordt niet het juiste tijdstip van die eerste schreeuw of snik opgenomen. Hoe komt men dan daaraan? Men gebruikt in de astrologie de regel van Hermes daarvoor. Maar die kan ook niet helemaal juist zijn, want in het geval van een tweeling kan men dus niet uitmaken, welke van die tweeling nu het eerst geboren is.*

Dat is natuurlijk een punt, dat voor discussie vatbaar is; maar ik wil uw stelling dan eventueel accepteren. Ik zou dan willen opmerken, dat men - wanneer iemand ouder is en er dus een reeks van belangrijke punten in diens leven zijn voorgekomen - aan de hand van de voorlopig gemaakte berekeningen en de bekende feiten meestal tot een correctie kan komen, die een zodanig redelijk juist stellen van de geboortehoroscoop mogelijk maakt, dat men daarmee, voor zover ik weet, geen te grote onregelmatigheden meer krijgt. Het lijkt me echter wel wenselijk om bij elke horoscoop zoveel mogelijk dus deze correctiemethode toe te passen, omdat de opgegeven geboorteogenblikken en de feitelijke soms betrekkelijk ver uiteen liggen. En zoals u weet kan een verschil van uren in de horoscoop een verschil van jaren voor gebeurtenissen en ook hun waarde in het leven wijzigen. De invloeden, die dus optreden, en de resultaten daarvan kunnen wij gebruiken als maatstaf om te komen tot een redelijke correctie. En dat is naar ik meen ook voor de ernstige astroloog op het ogenblik ook reeds te doen gebruikelijk.

Verder zal men dan moeten berusten in het feit, dat - waar geen volledig redelijke en wetenschappelijke berekening gemaakt kan worden - het aanvullend element (zo u wilt: de inspiratie) u te hulp moet komen voor het aanvullen van die gegevens, die te onjuist of te onduidelijk zijn om daaruit zuiver volgens berekeningen conclusies te trekken. Echter dient men eerst berekeningen te maken. En eerst, wanneer men met berekeningen niet verder kan en men van zichzelf weet, dat men supersensitief is en dus - als gevolg van deze concentratie een instelling op de persoon verkrijgende - daaruit nog gegevens putten kan, die niet redelijk worden verantwoord, dient men over te gaan tot een correctie aan de hand van deze gegevens. Is dit voldoende?

❖ *U verwerpt dus de regel van Hermes als mogelijkheid tot correctie?*

Ik verwerp ze niet als mogelijkheid, maar ik meen, dat zij te onvolledig is om een juiste en wetenschappelijke berekening geheel mogelijk te maken.

❖ *Is niet het eerste moment belangrijk, dat de longen met de lucht worden gevuld? Dus de eerste invloeiing?*

Waar deze bij een jonge wereldburger onmiddellijk gepaard gaat met het eerste protest tegen het leven, meen ik, dat de eerste schreeuw meer kenbaar is dan de eerste ademhaling. Het verschil tussen deze beide kan hoogstens een seconde bedragen en mag dus wel verwaarloosd worden.

- ❖ *Zijn u chemische reacties bekend, die onder bepaalde bijzondere astronomische aspecten verschillend verlopen t.o.v. de normale aspecten?*

Er zijn mij inderdaad veranderingen in chemische reacties bekend, die bepaald worden door de werking en stand van de zon en de maan. Als zodanig zou dit dus astrologisch berekenbaar zijn. Hier zien wij o.a. de concentratie van aconitum (zoals u weet een gifstof in bepaalde planten), die onder invloed van de maan een hoogtepunt bereikt kort vóór nieuwe maan, waarbij dus een plukken in de nacht bij nieuwe maan over het algemeen werd aangeraden door oude kruidkundigen en magiërs.

Ook weten wij, dat bepaalde ontbindingsstoffen en vermoeidheidsstoffen in de mens sneller ontstaan gedurende een periode van magnetische storingen op de zon; gedurende perioden, dat een sterke werking van Saturnus - eventueel in vierkant met Neptunus - kan worden verwacht; en zo zouden wij dus kunnen aannemen, dat inderdaad ook - ofschoon ik dit niet bijzonder bestudeerd heb - een reeks chemische reacties zich zouden kunnen wijzigen met hun resultaten naar gelang de periode, waarin het experiment zelf plaats vindt. Deze verschillen zullen misschien niet groot zijn in de chemische reagens, maar wel in de menselijke reactie op een dergelijke stof, waarbinnen dan zo'n chemische stof b.v. als agens wordt gebracht.

- ❖ *Welke waarde kan worden toegekend aan de Egyptische pyramide en waarom eindigt de koningskamer in Juli 1953 en wat betekent dit?*

Mag ik eerst nog vragen of op de vorige vraag nog een toelichting nodig was?

- ❖ *Er is een bepaalde chemische reactie, die in het laboratorium volkomen verschillend verloopt en dus het bijeenvoegen van twee stoffen een ander als derde stof vormt onder bepaalde omstandigheden. Is u iets van die reactie bekend?*

Neen. Geen verdere vragen over dit punt?

Dan de pyramide. Ik zou er opmerkzaam op willen maken, dat bij de beschouwing van de pyramide men vaak foutief uitgaat van het standpunt, dat astrologische waarden in het gangenstelsel zijn vastgelegd. De vastgelegde waarnemingen waren voor de Egyptenaren zelf belangrijke astronomische punten en gebeurtenissen. En deze zijn zo berekend, dat vanuit de koningskamer een reversie plaats vindt, waarbij het totaal van dezelfde invloeden in omgekeerde volgorde wederom zal optreden. Dit staat in verband met het geloof, dat Egyptenaren en vele andere volkeren in die tijd hadden - zoals nu op het ogenblik b.v. nog de Boeddhisten en de Brahmanen - aan cycli, die optreden met een volledige gelijkmatigheid en in zich dragen een voortdurende reversie vanuit menselijk standpunt van bestaande waarden. Dientengevolge zou het eindigen van de koningskamer, astrologisch gezien moeten betekenen, dat een revolutie in bepaalde tendensen optreedt na deze periode, na deze datum, en dat deze wordt doorgevoerd met dezelfde schokkende gebeurtenissen, die aanleiding gaven tot de toestand, waarin de revolutie eigenlijk begon. Dit zou betekenen, dat dus de wereldoorlogen en de gevolgen daarvan zich op deze wereld - misschien met geweld, hetzij op een andere wijze - zullen hernieuwen, voordat daaruit de werkelijke revolutie voortvloeit.

Dan volgt vanuit het centrum van geestelijke concentratie - wat de koningskamer is en voorstelt - een terugkeer tot de buitenlucht. Dit betekent een scherpe neergang met vele onverwachte moeilijkheden; daarna een opgang die eindigt in het vrije. Het vrije is dan identiek met de buitenhuid van de pyramide en omvat dus volgens de oude constructie (niet de huidige toestand) een eenheid, waarbij aangenomen kan worden, dat de punt (de topsteen, de hoeksteen) inderdaad geplaatst is, waar de totale verhouding van het vlak van uittreding dan voldoende is om een kosmische realisatie mogelijk te maken voor het gehele vlak der pyramide, staande voor het menselijk beleven en de geestelijke ontwikkeling van de mens.

Ik hoop dus, dat ik hiermede duidelijk heb gemaakt, dat het zeer moeilijk is aan de hand van de astronomisch vastgestelde gegevens, zich betreffende op fasen, die religieus belangrijk waren voor de Egyptenaren, een reeks van hedendaagse astrologische voorspellingen te baseren. Degenen, die getracht hebben dit te doen, hebben dit alleen achteraf kunnen doen, zoals men ongetwijfeld achteraf de overeenstemming kan vinden tussen bepaalde constellaties in de hemelen en belangrijke gebeurtenissen op aarde. Een vooruitzien was hier dus niet het werkelijk doel. Het doel was het vooruit vaststellen van een cyclus, die Egypte hernieuwd zou verheffen tot de oude belangrijkheid; punt 1. En punt 2: een ommekeer in het totale werelddenken, die de daaruit volgende beschaving zou teweeg brengen. Is dit voldoende? Geen commentaar?

❖ *In hoeverre kan men spreken van erfelijkheid?*

Van erfelijkheid kan men in zoverre spreken, dat bij het samenkomen van mannelijk zaad en vrouwelijke eicel de actieve delen genen bevatten, het best omschrijfbaar als staafjes, waarin moleculair bepaalde verwrongen verhoudingen bestaan. Hierdoor wordt bij de celdeling als resultaat van de bevruchting een reeks van speciale eigenschappen op aparte groepen van ontstane cellen in het framboosje veroorzaakt. Dit betekent, dat de lichamelijke kwaliteiten erfelijk zijn en wel binnen ongeveer zeven geslachten. Na het zevende geslacht blijkt vaak, dat een bepaalde strain, een bepaalde eigenschap, langzaam uitgeteeld is. Die is dus niet meer sterk kenbaar en kan ten hoogste in een later geslacht onder bijzondere omstandigheden nog eens naar voren komen. Dit noemt men dan een z.g. terugspringende mutatie. Maar deze terugspringende mutatie is een uitzondering en vindt alleen plaats onder bijzondere spanningen en omstandigheden. Van erfelijkheid van lichamelijke eigenschappen moet dus worden gesproken.

Een tweede punt, dat ongetwijfeld bij de erfelijkheidsleer mede bezien moet worden, is het feit, dat de wijze, waarop de in man en vrouw aanwezige erfelijke kwaliteiten - dus op genen overgebrachte kwaliteiten - in hun samenspel bij sommige elkaar versterken en andere elkaar elimineren, mede beïnvloed wordt door omstandigheden van buitenaf. Hier treedt dus het astrologisch aspect mede sterk op de voorgrond.

Verder is er sprake van een zekere geestelijke erfelijkheid - ik zou dit tenminste zo willen noemen - waar de geest incarneert daar, waar het milieu (dus omgeving en sfeer) voldoende overeenstemming vertonen met het eigen wereldbeeld ofwel een voldoende scherpe tegenstelling daartoe, om een belichaming in die omgeving aanvaardbaar te maken. Ook hier spelen dus zekere kwaliteiten mee, die stoffelijk gezien onder het begrip erfelijkheid misschien zouden kunnen worden begrepen. Is dit voldoende?

❖ *Er moet dus verband bestaan tussen erfelijkheidsleer, karma en astrologie. Dat zijn dus dingen, die niet afzonderlijk kunnen worden beschouwd?*

Stoffelijk gezien niet. Kijk eens, astrologie is eigenschapsbepaling aan de hand van kosmische waarden. Een betrekkelijk vage formulering misschien, maar ik hoop voor dit doel voldoende. Daarnaast kennen we erfelijkheid, die een vaststelling en overbrenging betekent van in het voorras bestaande waarden op het nageslacht. Daarnaast karma, dat een oorzaak-en-gevolgwerking betekent, waardoor de bestaande eigenschappen binnen het geestelijk wezen hernieuwd zullen worden geuit in een volgende bestaanscyclus.

Wanneer wij deze drie gezamenlijk willen beschouwen, dan valt ons op, dat de directe relatie tussen het astrologisch aspect en de erfelijkheid is: de beïnvloeding van de in het wezen aanwezige mogelijkheden in hun onderlinge samenstelling, zodat een bepaald lichaamsbeeld en een bepaald karakterbeeld stoffelijk worden verkregen. Gezien de kwestie van karma valt ons op, dat - zo de kosmische invloeden eigenschapsbepalend of mede-eigenschapsbepalend kunnen zijn in een stoffelijk lichaam - daaruit resulteert, dat de preferentie van een bepaald soort geest voor een bepaald soort lichaam gedeeltelijk mede door deze kosmische invloeden - astrologisch berekenbaar - zal worden geleid. Karma zou ik dus via de astrologie kunnen verknopen met de erfelijkheid. En wel, omdat in de geest een gedachte-inhoud aanwezig is, die het resultaat is van vorige bestaansvormen en dus het wenselijke wereldbeeld projecteert dat men zich bij een volgende incarnatie zal trachten te verwerklijken. Is dit voldoende?

❖ *Dus daaruit zou ik mogen opmaken, dat de vrije keuze bij een reïncarnatie eigenlijk niet zo vrij is. Die wordt dus bepaald èn door de geaardheid van de geest èn enigermate door de dwang, die kosmisch bestaat, om een bepaald ouderpaar te kiezen.*

Ik geloof, dat die kosmische dwang niet zo groot is, dat ze niet kàn worden weerstaan. En daarin ligt de moeilijkheid. Maar wat is vrijheid? Ik geloof, dat ik vrijheid, een vrije wil, m.i. het best omschrijf door te zeggen: Vrijheid is het vermogen en de mogelijkheid om jezelf te zijn volgens je eigen denken en beste weten. En wanneer we dat zo definiëren, dan is het begrijpelijk, dat onze eigen voorstellingswereld dus de begrenzing is, die door ons eigen wezen aan onze vrije wil wordt opgelegd. Maar mogen wij deze zien als een goddelijke begrenzing? Mijns inzien niet, waar ons altijd de mogelijkheid openstaat het eigen bewustzijn te vergroten en als zodanig dus eigen vrijheid uit te breiden.

Maar dat beperkingen bestaan in de vrije wil, is ongetwijfeld waar. In de eerste plaats is dit waar binnen de stoffelijke omgeving, in de tweede plaats ook bij incarnatie, waar eigen wensen, dus eigen denkbeelden en wereldbeeld, sterk beïnvloedend zijn voor de keuze van incarnatie-mogelijkheid. Maar de vrijheid, die overblijft, is nog zo groot, en de beperkingen zijn zozeer aan de persoonlijkheid in de eerste plaats gebonden, dat ik toch de vrije wil daarom niet zou willen verwerpen. Commentaar?

❖ *Wat zijn de invloeden van zons- of maansverduisteringen op mensen?*

Over het algemeen zal de invloed van een zonsverduistering op een mens zijn: een plotselinge samenwerking van twee meestal met elkaar strijdige factoren. Het klinkt misschien heel dwaas. En wanneer dit nu zichtbaar wordt, wanneer dus zon en maan elkaar passeren, dan zegt men, dat hier een gemeenschappelijke werking optreedt.

Bij een zonsverduistering vindt een buitengewoon sterke stimulans van het zenuwstelsel plaats. Het resultaat is een zekere onrust, soms gevolgd door een dadendrang, soms ook door een onbegrijpelijke innerlijke angst. Dit wil zeggen, dat die invloed dus het rationele element in de mens tijdelijk vermindert. Deze vermindering van rationaliteit met de daaruit voortkomende veranderingen in het wezen houden langer aan dan de kenbare zonsverduistering. Het resultaat is, dat gedurende de periode daarvoor en daarna - wij kunnen dat rustig rekenen op ongeveer 12 uur voor en 12 uur na - de rationaliteit van handelen bij de mens sterk vermindert, zijn instinctieve reacties sterker naar voren komen en als zodanig de mogelijkheid tot daadstelling voor die mens minder vrij is. Vandaar dat men in deze periode beter doet zich van belangrijke daden zoveel mogelijk te onthouden en zich ook wat genoegens en dergelijke betreft aanmerkelijk te beperken. Is dit tot zover duidelijk en begrijpelijk?

Dan krijgen we de maansverduistering. De maansverduistering heeft veel minder effect. Want hier valt alleen weg de reflex van de aarde op de maan, waar de maan door de schaduwkegel van de aarde passeert. Hierbij is dus veel minder storing van veldwerkingen te verwachten dan bij een zonsverduistering. Het wegvallen van enkele elementen, die het maanlicht ons brengt, geeft ons tijdelijk - en wel in zeer korte perioden - een beïnvloeding als van een teruglopende maan, dus een maan, die over vol naar nieuw gaat en daarna herboren wordt. Waar dit gelijkelijk nog weer wordt beïnvloed met de kosmische verhoudingen, kan worden gezegd, dat in de maansverduistering over het algemeen een periode van laksheid of loomheid zal intreden, die betrekkelijk kort is. De werkingen kunnen dan ook beperkt worden van een uur vóór tot een uur na de maansverduistering. In deze loomheid treedt een traagheid van reactie op, die dus in deze periode handelingen of gedachteprocessen die een vlot reageren vragen, minder raadzaam maken. Is dat voldoende?

❖ *Is een duurzame invloed ook mogelijk op pasgeboren baby's in die periode?*

Wanneer ze dicht bij het moment van geboorte ligt, dan heeft een maansverduistering de eigenaardigheid, dat zij in de baby een zekere geslotenheid kan veroorzaken. Men zou zich daar wel eens kunnen vergissen en soms denken, dat men hier een primaire Saturnus-invloed heeft. Dan zal later blijken uit de horoscoop, dat dit niet waar is. Deze geslotenheid is een traagheid van uiting, een beslotenheid in het ik, die dan door deze maansverduistering wordt opgelegd. Ze zal echter nooit zo sterk zijn als een normaal astrologische invloed. Wat betreft de zonsverduistering kan worden opgemerkt, dat kinderen, die tijdens een zonsverduistering geboren zijn, een bijzonder aantal spanningen ervaren, zowel in het voorstellingsleven als in bepaalde afscheidingen in het lichaam, en daardoor een aanleg vertonen voor de verschijnselen, die men - m.i. foutief - op aarde hysterie heeft genoemd. Hysterie zou dus betekenen een speciale afscheiding van de baarmoeder en de resultaten daarvan; maar wij weten, dat hysterische verschijnselen ook bij mannen voorkomen. Ik zou dus willen zeggen: hier krijgen we te maken met een verandering van spanningen in het zenuwstelsel en dit kan blijvend zijn, zal heel vaak dan ook vooral in de eerste drie maal zeven jaren van het leven sterk beïnvloedend zijn. Daarna kan het afnemen, tenzij eigen levensimpuls deze spanning verder in stand houdt. Voldoende?

❖ *Als ik het goed begrijp, betekent astrologie niet, dat het leven van de mens op aarde voor 100% is bepaald, doch dat de mens binnen zijn gebondenheden tevens de mogelijkheid van vrijheid bezit. Is deze mogelijkheid van vrijheid ook astrologisch bepaald?*

Ja. Wanneer men ernstig aan astrologie doet, dan wordt dit wel degelijk ook mede astrologisch aangeduid, want wij komen in een horoscoop vaak primaire en secundaire aspecten tegen, waarbij

het primair aspect schijnbaar dwingend is, doch het onderliggend aspect een andere reactie mogelijk maakt. Ook wanneer men in dergelijke gevallen meestal beide aspecten tegen elkaar tracht af te wegen en zo een gemiddelde beïnvloeding vaststelt, moet men toch rekenen, dat zowel een absolute verwerkelijking van het primaire als van het secundaire aspect mogelijk is, indien de eigen neiging hiertoe leidt.

Deze wisselvallige en niet volledig bepaalbare elementen in de astrologie duiden dus m.i. reeds op een zekere vrijheid van wil. Om echter verder te gaan, zou ik willen vaststellen, dat de astrologie in feite nooit een reëel gebeuren voorspelt. Zij voorspelt mogelijkheden. En bij deze mogelijkheden houdt zij rekening met bepaalde erkende invloeden.

Zo zal men zeggen: Onder die en die constellatie bestaat voor die en die persoon gevaar in het verkeer, in zaken, in liefdeleven en dergelijke. Maar hierbij stelt men dus verkeer, zaken, liefdeleven, enz., voor als hebbende een bepaalde, definitieve waarde binnen het astrologisch bestel. In feite hebben zij deze niet. Zij worden echter door de gemeenschappelijke waardering, die daarvoor over de gehele wereld bestaat, gerekend als deze wel te hebben.

Dit heeft b.v. een sterke invloed op bepaalde reacties. Het is opvallend, dat een Aquarius-mens geschikt voor handel - meestal ook nog voor handel op afstand, b.v. in- en export - in sommige gevallen door zijn eigen horoscoop gewezen wordt op de onmogelijkheid een goede handelsplaats te verwerven. Dit ongeacht het feit, dat zo iemand werkelijk volledig in het Aquarius-teken geboren is. Dan blijkt vaak het secundair aspect wel op handel te wijzen. Dat gebeurt dan meestal door de plaatsing van Mercurius. Het resultaat is, dat zo iemand b.v. als handelaar in vloeistoffen, hetzij olie, hetzij wijnen (dus smering voor de machine of voor de mens) buitengewoon kan slagen, en daar dus wel een grootse positie kan verwerven, die hij in andere interessante artikelen (als autohoorns of dameslingerie) zeker niet zou krijgen.

Ik geloof dus met dit voorbeeldje aangetoond te hebben, dat we wel degelijk rekening moeten houden met het primair en het secundair aspect, waarbij de ontwijking van de belasting van een primair aspect de verwerkelijking van een secundair mogelijk maakt. Hierbij is de eigen actie van het individu plus diens eigen wens en streven bepalend. Als zodanig acht ik ook binnen het astrologisch bestel dus aangeduid, dat een begrensde vrijheid van wil bestaat en mogelijk is.

❖ *Is de vrijheid dan niet voor alle mensen gelijk? Of moeten we zeggen: Dat is betrekkelijk. De ene mens heeft meer vrijheid dan de ander; de een heeft meer macht om de vrijheid uit te oefenen dan de ander.*

Dit laatste ben ik volledig met u eens. Het eerste vind ik te betwijfelen. Wij kunnen n.l. zo zeggen: De beheersing van de mens over zijn lot en dus ook over de astrologische aspecten is afhankelijk van de intensiteit van zijn streven, de grootte van bewustzijn en de beheersing, die hij over zichzelf verwerft. En dat houdt in, dat theoretisch bij een absolute beheersing en een volledige intensiteit van streven, de mens zijn volledige astrologische lotsloop kan wijzigen naar eigen inzichten. Iets, wat door de ingewijden wordt bereikt, maar voor de normale mens wel onbereikbaar lijkt. (U moet niet denken, dat deze mooie definitie van mij komt; het is een vrije vertaling van een stelregel uit de Pythagorese school. Anders zou u mij soms eer geven voor een definitie, die niet van mij is.)

❖ *Geldt de astrologische beïnvloeding op het leven ook voor het leven na de aardse dood?*

Waar hier geen sprake is van een directe beïnvloeding van stoffelijke of zelfs fijn-stoffelijke aard, kunnen wij zeggen, dat de astrologische waardering van beïnvloeding in het geestelijk leven een geheel andere is. Waar echter - zoals reeds in mijn inleiding is opgemerkt - de invloeden der z.g. dierenriembeelden niet alleen van materiële maar tevens van geestelijke geaardheid zijn, zal het duidelijk zijn, dat door onze eigen plaatsing in het Al, die meestal plaats vindt in de buurt van onze eigen wereld, dus binnen de sfeer van onze begripswereld, wij de beïnvloeding zullen ondergaan van de géestelijke werkingen. Het ondergaan van deze geestelijke werkingen betekent een wegvallen van de vele wijzigingen en varianten, die door sterren, plaatsing van sterrenbeelden, werking van planeten en dergelijke tot stand worden gebracht. Daarvoor in de plaats komt de beïnvloeding door geestelijke persoonlijkheden, die - waar wij t.o.v. geestelijke beïnvloeding, die wij kunnen begrijpen, selectief zijn - voor ons een beter gebruiken van deze invloeden mogelijk maakt en ook een volledig ons onttrekken daaraan niet uitsluit. Maar een beïnvloeding is inderdaad ook - vooral in de lagere sferen van de geest - absoluut mogelijk, en in de onbewuste sferen zeker.

- ❖ *Vraagsteller heeft zowel de astronomie als de astrologie bestudeerd. Daarbij is hij tot de ontdekking gekomen, dat er geen overeenstemming bestaat in de plaatsbepaling der planeten. Bijvoorbeeld, volgens de astronomie staat de zon op 21 Maart 1956 36 graden in het teken Vissen. Doch volgens de astrologen moet dat zijn 0 graden Ariës. Volgens astronomen staat Mercurius op 21 Maart 1956 308 graden in de Steenbok, maar volgens de astrologen 16 graden in de Vissen. Wat is juist en wat is de oorzaak van deze verschillen? Zoals u zei, is dank zij het ontdekken van enkele planeten de horoscopie van thans zuiverder dan voorheen. Echter moeten er volgens enkele astrologen nog twee onbekende planeten zijn buiten Pluto. Kunt u ons vertellen, of dat juist is?*

Dat is niet geheel juist, omdat één van deze planeten niets meer bestaat in planeetvorm. Maar de ketting van tegendelen, zoals volgens de oude wijzen is voorgestaan en door u schijnbaar aangestipt, heeft inderdaad ook buiten deze zon bestaan. Het was dus volledig, een volledige serie.

Wat betreft de verschillen in de astronomische en astrologische plaatsaanduiding zou ik willen wijzen op het feit, dat de astronomie en haar berekeningen voortdurend blijft bij de oude berekeningsstijl, die dus stamt uit een periode, dat astronomische waarnemingen nog niet met een grote perfectie konden worden gedaan. Het voortrekenen hierop heeft dus geen rekening gehouden met de wijzigingen in de omstandigheden van het Al.

Deze wijzigingen echter zijn echter in feite voortdurend mede-geïnterpreteerd in de verandering van waarde, die werd toegekend aan de verschillende tekenen en hun invloed. Zodat het mogelijk zou zijn tot een vergelijking te komen van deze waarden, waarbij blijkt, dat door het invullen van de astronomische waarden - mits men de waardering daarvan weet volgens de astrologische waarden - men tot hetzelfde resultaat komt. Het zou dus alleen een verandering zijn van benaming en toestand. Maar indien u de astronomie en de astrologie met elkaar vergelijkt, zult u tot de conclusie komen, dat op het ogenblik b.v. de schijnbeweging van planeten volledig juist is gedefinieerd; en dat de kosmische positie in het Al onjuister wordt gedefinieerd astronomisch dan astrologisch i.v.m. de wijze van berekening en waarneming. Waar echter berekeningen met elkaar in overeenstemming kunnen worden gebracht, zou een gezamenlijk systeem ontworpen kunnen worden. Ik meen, dat dit vooral zal gebeuren aan de hand van de huidige infra-rood-waarderingen voor bepaalde bewegingen van sterren en sterrenniveaus met daarbij de z.g. radarplaten, die men ontvangt en die in hun storingen aangeven, hoe bepaalde delen van het Al gebroken worden - qua beeld - voor de menselijke waarneming, waardoor dus een verschuiving t.o.v. de oorspronkelijke plaats bestaat door zeer ijle wolken van materie, die evenals water een lichte vergroting van kromme voor de lichtlijn te betekenen hebben.

- ❖ *U spreekt dit laatste uit naar ik meen in onderstellende vorm. U meent dus, dat de oplossing te vinden is, dat er iets in het heelal moet zijn, dat een zekere kromming geeft aan ons gezichtsveld. Dat dus de astronomen ongelijk zouden hebben, wanneer die beweren: "Mijnheer, kijkt u zelf maar door de kijker en meet zelf maar; die planeet staat precies zuiver meetkundig daar en niet, waar uw astroloog zegt, dat hij staat." Want in de praktijk blijkt, dat de opgave van de astroloog klopt, wanneer men astrologisch te werk gaat. En zo heb ik dus gelijk. Maar ook de astronomen zeggen dat. En zij nemen niet aan, dat er iets zou zijn in het heelal, wat hun gezichtsrichting een buiging geeft. Zou dat inderdaad zo zijn, die buiging?*

Ja, dat laatste staat wel vast. Het is vaststelbaar, dat licht binnen de waarneembare en zichtbare frequenties op aarde, niet alleen een normale buiging ondergaat t.o.v. het middelpunt van het Al, waardoor een parabool wordt getrokken i.p.v. een rechte lijn, maar dat deze parabool ook nog weer beïnvloed wordt door grotere magnetische velden als b.v. van groepen van sterren, hemellichamen en dergelijke. Zodat ook hierbij weer een lichte wijziging van invalrichting zou kunnen ontstaan.

Daar komt verder bij, dat de astronomische berekeningen in het Al niet gebaseerd zijn op de feitelijke toestand, maar op toestanden, die - naarmate de sterren verder weg liggen van de aarde - ook verder terugliggen in de tijd. Deze verschillen in tijd-ruimtelijke vaststelling brengen met zich mede, dat de feitelijke waardering van afstanden van sterren, hun beweging en dergelijke, zoals die door de astronomie plaats vindt, berust op een vergissing; en dat fictieve waarden worden gesteld voor het heden, die eens in het verleden reëel waren. Dit betreft o.a. een retrograde positie, die op het ogenblik voor bepaalde sterrenniveaus wordt ingenomen t.o.v. de stand, die de astronomie daarvoor heeft gesteld.

Wij menen, dat deze verandering van wereldbeeld in de komende paar eeuwen inderdaad zal plaatsvinden en waarschijnlijk zal beginnen in dit of het volgende jaar. Want wanneer men eenmaal ontdekt heeft, dat de visuele en ook fotografische waarnemingen, die men heeft gemaakt,

niet juist zijn, zal men moeten komen tot een herzien van zijn beeld van het Al. En de herziening zal een herwaardering van afstanden inhouden, waarbij zal blijken, dat ook de afstandsberoe-ningen, zelfs van aarde tot de planeten en aarde-zon, planeten-zon niet geheel juist zijn. Het verschil in afstandsberoe-ning betekent dan tevens, dat de onderlinge belangrijkheid, gewichtigheid, e.d. van verschillende zonnen ook niet goed berekend is. En dit betekent op den duur dus een geheel andere visie van het heelal met een erkenning van een begrenzing hiervan, die wel degelijk eindig is - dus geen oneindig vlieden in de ruimte. Verder een erkennen, dat deze begrenzing zich voortdurend verplaatst, nu eens naar buiten, dan weer naar binnen; en als conclusie zal men daar waarschijnlijk aan toevoegen, dat dit slechts verklaarbaar is, wanneer meerdere heelallen t.o.v. elkaar in bepaalde posities wervelen. Deze laatste conclusie zal ongetwijfeld nog wel een 150 jaar vragen.

❖ *Nog één vraag n.a.v. die nog niet ontdekte planeten buiten Pluto. Volgens u is er dan toch altijd nog één. Wanneer denkt u, dat die ontdekt zal worden?*

Ja, wanneer ik rekening houd met bepaalde berekeningen, die op het ogenblik gemaakt zijn in Japan, in Duitsland en in Amerika, dan zou - wanneer de een of ander bij het nazien van afwijkingen in deze berekeningen de juiste conclusie trekt - die vaststelling betrekkelijk binnenkort verwacht kunnen worden. Maar u zult het met mij eens zijn, dat juist dergelijke afwijkingen in de planeten op het ogenblik veelal worden veronachtzaamd. De astronoom is geneigd om zo ver mogelijk in de ruimte te zoeken. Hij is gelijk aan de automobilist, die een zo groot mogelijke snelheid zoekt; niet een zo juist mogelijke waarneming en een zo prettig mogelijke verplaatsing. Het resultaat is geweest, dat zowel het onderzoek van de planeten als hun onderlinge verhoudingen in de laatste 50 jaar wel zeer achtergesteld is. Uitzonderingen kunnen wij misschien maken voor het onderzoek van Mars (de huidige conjunctie met aarde), maar zelfs hier is slechts een beperkt gedeelte van de tijd en van de beschikbare instrumenten aan deze studie gewijd.

De afwijkingen zullen waarschijnlijk wel ontdekt worden, maar of men deze zaak geheel zal vervolgen en wanneer, is natuurlijk een vraag. De ontdekkingsmogelijkheid zal volgens mij moeten liggen reeds vanaf Mei dit jaar, de waarschijnlijke ontdekking meen ik zal liggen rond 1960. De tijdgrens voor deze ontdekking, die ik krachtens de aanwezige gegevens - aannemende, dat deze niet worden vernietigd door buitengewone omstandigheden - meen te kunnen trekken, is ongeveer 1990. Ik houd hier dus rekening met de gebruikelijke traagheid van de wetenschap op sommige punten, die haar minder van belang lijken.

❖ *U spreekt van één planeet. Maar volgens de Ned. Astrologische Vereniging zouden er na Pluto nog drie planeten komen. Wanneer er één - zoals u zegt - niet meer bestaat, zouden er dus nog twee ontdekt moeten worden.*

Ik ben bang, dat dat niet helemaal juist is.

❖ *Het komt dan toch overigens overeen met het heilig getal 12.*

Ja, maar daarbij houdt men geen rekening met een kleine planeet, die tussen Mercurius en de zon omloop heeft gehad en die naar ik meen op het ogenblik al een paar honderd jaar in de zon is opgetrokken. Wanneer u zich de moeite getroost om de oudere astronomen na te slaan, dan zult u ontdekken, dat men zelfs berekeningen omtrent de baan van deze planeet heeft opgesteld en meende haar verschillende keren te hebben waargenomen. Later kon men haar niet meer ontdekken. In plaats van aan te nemen dat - zoals gebruikelijk is met al wat de zon nadert - de protuberans op een gegeven ogenblik met een enorme steekvlam deze tot de kern der zon heeft getrokken, heeft men aangenomen, dat de astronomen een fout hadden gemaakt.

❖ *U bedoelt dus Vulcanus?*

Inderdaad.

❖ *Verscheidende schrijvers zeggen, dat een progressief aspect alleen dan werkzaam zal zijn, wanneer de progressieve maan of een nieuwe maan dit aspectbelicht.*

Daarop kan ik alleen antwoorden, dat dit in zoverre juist is, dat de progressiviteit van het aspect altijd door een afnemende maan wordt geremd. Wij kunnen dus inderdaad zeggen, dat een

progressief aspect tenminste voor 50% in waarde verminderd moet worden in elke berekening, wanneer de maan afnemend is. Voldoende?

❖ *Voorts is de betekenis van het pars fortunae en van de maannoden mij niet duidelijk. In hoeverre zijn zij van belang?*

Bij oppervlakkige horoscopische berekeningen zullen zij misschien niet zozeer belangrijk zijn. Wanneer u echter een intense studie hiervan wilt maken, zou ik u aanraden bij een der scholen, die hiervoor overal bestaan u verder op de hoogte te stellen, waar een volledige uiteenzetting van hun betekenis in verschillende verhoudingen m.i. hier wel wat te veel zou vergen.

❖ *Wat is Uw mening over progressief-standen in de horoscoop en transit-standen?*

Over het algemeen geven zij een vergrote activiteit aan. Maar een progressief-stand in de horoscoop en transit, behoeft niet ten allen tijde te betekenen, dat de activiteit, die hierdoor wordt gewekt in een vergrote mogelijkheid, zich ook positief zal uiten. Wij moeten hier vergelijken met de geboorte-horoscoop en dan zal ons blijken, dat vele in de jaar-horoscoop schijnbaar volledig positieve effecten vóór hun tijd tot negatief worden en dus in feite hun stimulansen op lager stoffelijk gebied hebben i.p.v. op geestelijk gebied, zoals wenselijk ware. Is dit in zijn korthed voldoende?

❖ *Ja, ik wilde nog graag het verschil, het onderscheid tussen progressieve en transit-standen. Daar is ook wel verschil van mening over. Waar hecht u meer waarde aan?*

Ten opzichte van een horoscoop hecht ik meer waarde aan een progressief-stand dan aan een transit-stand. En wel, omdat een progressieve stand een periode bepaalt in tendens. Een transit-stand geeft een invloed aan die weliswaar over perioden voelbaar kan zijn, maar in zijn werking - en maximale werking zeker - op één bepaald punt ligt.

Ik meen n.l. dat het belangrijker is in een horoscoop tendensen te bepalen, die gedurende langere perioden aanhouden, dan ogenblikkelijke - ik zou haast willen zeggen: explosies van kracht - binnen een bepaald moment. Die zijn alleen voor de geboorte-horoscoop natuurlijk wel belangrijk. En daar zelfs iets belangrijker dan de progressieve stand, omdat zij daar een vaststaande invloed aangeven. Maar in elke verdere horoscopische berekening is m.i. een transit-stand iets minder belangrijk, daar zij in vele gevallen tegenover de verdere invloeden te verwaarlozen is. Een progressief of retrograde gaat uit van bepaalde beelden, of beter gezegd van planeten i.p.v. beelden, geeft daarentegen een lange tendens van beïnvloeding aan, waarbij deze juist voor het leven zelf zeer belangrijk is; en niet alleen dus voor de karaktervorm. Ik hoop, dat ik voldoende duidelijk ben. Is het niet zo, dan vertelt u het maar.

❖ *Ja, ik doelde natuurlijk meer op de langzame planeten, zoals Saturnus.*

Inderdaad. Want daar krijg je perioden tot 21, ja, soms tot 30 jaar. En dat is natuurlijk buitengewoon belangrijk, omdat je hierbij de wisseling van het geluk in een mensenleven kunt zien, vooral het langzame geluk, het grote geluk. Het kleine geluk, zo bij Venus, dat wisselt meestal nog al eens. Ja, en nu bedoel ik hier niet Venus in de gebruikelijke, maar in de planetaire zin. Dit voor degenen, die soms een andere constructie op mijn woorden zouden willen toepassen.

❖ *Er zijn geen schriftelijke vragen meer. Zijn er nog andere vragen?*

❖ *Acht u het mogelijk bij een goed opgestelde horoscoop met één oogopslag vast te stellen, of het hier een jonge of een oude ziel betreft?*

Mijns inziens niet, omdat de horoscoopfiguur zich in de eerste plaats richt op het stoffelijk wezen en het m.i. zeer moeilijk is te bepalen, welke voorwaarden een oude ziel stelt voor haar incarnatie, waar zij - juist door de veelheid van haar vorige ervaringen - vaak een additioneel beleven zoekt in aspecten, die voor een normaal mens niet aanvaardbaar zouden zijn en door een normale geest zouden worden verworpen.

- ❖ *Hoe komt het dan, dat volgens mijn persoonlijke ervaring de mensen met veel planeten boven de horizon over het algemeen rijper, ouder blijken te zijn dan de mensen met veel planeten onder de horizon? Het komt niet altijd uit, maar veelal wel, dat is mijn persoonlijke ervaring.*

Dan heeft u hier niet te maken met oudere zielen, maar met zielen, die een juistere doelstelling in het leven hebben; en daar is een verschil tussen. Wanneer wij spreken over een oudere ziel, dan bedoelen wij daarmee een ziel, die meerdere incarnaties heeft doorgemaakt. En er zijn zelfs veel mensen, die er zich op beroemen dat zij een oude ziel zijn. Mijns inziens geheel ten onrechte. Uiteindelijk lijkt het mij betrekkelijk somber, wanneer je jezelf moet beroemen op het aantal malen, dat je terug hebt moeten komen in dezelfde klasse, omdat het je niet gelukt is over te gaan, wat hier dan in feite gebeurt. Dus wanneer u zegt: rijpere zielen, dan ben ik het met u eens.

- ❖ *Ja, dat bedoelde ik, niet oudere zielen, maar rijpere zielen.*

Dan hebben we hier elkaar misverstaan. En dan is meteen hiermede de definitie oudere zielen en rijpere zielen t.o.v. elkaar ook een feit geworden. Wat voor mij en ongetwijfeld ook voor u verduidelijkend en verhelderen kan werken.

- ❖ *Er zijn jonge kinderen, die bijzonder reageren op een volle-maanstand zonder dat het nu bepaald maan-beheerste kinderen zijn. Is daar nu iets aan te doen?*

Ja, u bedoelt een beginsel van epileptische werkingen zonder de verschijnselen zelfs van petit mal. Daar is natuurlijk wel iets aan te doen. Want over het algemeen kan men dit bestrijden door een enzymen-rijke voeding te geven. Enzymen-rijke voeding verkrijgt men hoofdzakelijk dus door grotere hoeveelheden rauwkost te geven in de periode van volle maan. En dan zult u zien, dat hierdoor de omzetting van lichaamssappen, die uiteindelijk mede verantwoordelijk is, (want maanziekte is een wijziging ook van bepaalde interne werkingen, secreties; ik heb dat in het begin ook al even aangestipt) wordt verminderd door enzymen toe te voeren. Door het toevoeren van deze enzymen wordt de eigen ademhaling en dus ook de reactie van de cellen binnen het lichaam aanmerkelijk vergemakkelijkt en gunstig beïnvloed. Dit betekent, dat grotere hoeveelheden prikkelstoffen dan normaal kunnen worden verwerkt, zonder dat hier storingen optreden, zonder dat dus abnormaliteiten gaan optreden, bijzondere levendige dromen met slaapwandelen, enz.

- ❖ *Gaat het ontdekken van de planeet, die nog ontdekt moet worden, misschien samen met de komst van de nieuwe wereldleraar of met zijn openbaring? Is dat mogelijk?*

Ik geloof het niet. Omdat voor zover ons bekend de nieuwe wereldleraar op het ogenblik reeds bijna bereid is om zijn taak op zich te nemen en dus reeds op aarde zou vertoeven; terwijl deze ontdekking nog wel enige tijd op zich zal laten wachten. Uitgesloten is het niet, maar ik zie tussen deze beide factoren geen onmiddellijke verbinding. Het ene is een kwestie van wetenschap, het andere van esoterische beleving. En ik geloof niet, dat men zal beginnen vanuit het standpunt: geestelijke bewustwording der mensheid in hernieuwde bewustwording van oude waarden.

Men zal beginnen met b.v. het beeld van het Al onmiddellijk te wijzigen. Men zal dit laten aan de aflopende perioden der techniek. Want de technische impuls, die de wereld beroerd heeft, is op het ogenblik aan het uitklinken. Er zullen nog enkele opzienbarende ontdekkingen komen, maar die zijn al lang voorbereid. Dat loopt dus af. En men zal het rustig aan deze periode overlaten om de gegevens te verschaffen, die pas bruikbaar worden, wanneer eerst het nieuw-geestelijk bewustzijn in de mensheid is doorgedrongen.

- ❖ *Verschillende mensen geven verschillende data voor de overgang van Vissen naar Waterman. Kunt u aangeven op welk tijdstip dit is gebeurd of zal gebeuren?*

Mijns inziens zal dit nog gebeuren en wel naar ik meen in Januari 1966.

- ❖ *Wij leven dus eigenlijk in de rand van invloed?*

Ja, wij leven op het ogenblik aards gezien in de periode van elkaar overbruggende werkingen, dus twee inwerkingen tegelijk, waardoor de uitermate grote verdeeldheid en het voortdurend opbruisen van het revolutionair principe in de mensheid duidelijk wordt. De nieuwe invloed maakt zich merkbaar, maar kan zich nog niet realiseren op een wijze in overeenstemming met het totaal nieuwe beeld, dat ontstaat, en is dus in feite een vernietigende werking binnen het oude beeld. Langzaam maar zeker groeit het nieuwe bewustzijn en krijgt dan pas zijn werkelijke waarde en

vorm, waarbij zijn verzet tegen de oude waarden een geheel andere tendens krijgt, en daardoor ook een heel ander resultaat. Het is dus te rekenen, dat de perioden die vallen, ons op het ogenblik nog de volgende crisisjaren brengen: 1957 is in zichzelf ook nog een klein-crisisjaar, het groot-crisisjaar is 1960. Dan de crisisjaren: klein-crisisjaar '62, groot-crisisjaar '64, met daarna het bepalend jaar '66. En daaropvolgend waarschijnlijk het opbouwjaar '72.

❖ *Maar de invloed van Pisces blijft toch ook nog een hele tijd bestaan?*

Die blijft nawerken. Dus daarom zeg ik ook: het begin van de opbouw ligt al weer een tijdje later. Maar naarmate de nieuwe invloeden sterker worden, kunnen de oude invloeden meer worden beheerst en beperkt. Dit houdt dus in, dat we nog een periode van ongeveer 366 tot 370 jaar zullen krijgen, waarin het streven in de eerste plaats is het opruimen van oude waarden. Dan krijgen we pas een periode, dat we werkelijk alleen een positief zoeken naar nieuwe waarden krijgen. Dus we krijgen eerst een periode van redres. Maar dat kunt u ook zelf berekenen.

❖ *Ik zou nog een paar technische vragen willen doen over horoscoop, n.l. een aspect uit het 8ste huis naar het 12de duidt op isolatie; maar dat kan zowel op een ziekenhuis duiden als op een gevangenis. Kan men dat van te voren in de horoscoop vaststellen?*

Dat zal men moeten vergelijken met de verdere waarden, in de horoscoop aanwezig, en wel zich daarbij speciaal baserend op de grondeigenschappen volgens de geboortehoroscoop.

❖ *Dus op de karaktereigenschappen van de persoon.*

De karakter- en lichaamseigenschappen.

❖ *En de lichaamseigenschappen, o ja. Dan heb ik nog zoiets. De heer van 7 met een afflictie in 8 of 12 is een huwelijksprobleem. Dat kan zijn een scheiding, maar het kan ook een overlijden van de echtgenoot zijn. Dus ook scheiding, maar op een andere, onprettige manier.*

Nu weet ik niet, wat u de onprettige manier vindt. Maar over het algemeen is dit niet vaststelbaar, zeker in de moderne tijd, wanneer u rekening houdt met het huis, waarin financiën en dergelijke tot uitdrukking komen. Dan zult u ongetwijfeld ontdekken, dat een scheiding in een voortdurende aderlating en een overlijden in een eenmalige aderlating resulteert.

❖ *Wat is het beste huizensysteem, dat op het ogenblik gebruikt kan worden?*

Ik heb geen bepaalde voorkeur. Ik zou haast willen zeggen: Het is in de astrologie tegenovergesteld met de normale wereld. In de astrologie bouwen ze te veel huizen-systemen en in de moderne mensenwereld bouwen ze zo weinig systeem-huizen met zoveel systemen, dat in het ene geval een teveel en aan de andere kant een te weinig daaruit resulteert. Ik zou dus zeggen: Ik heb geen voorkeur voor een bepaald systeem, mits het systeem maar grondig gekend en volledig beoefend wordt.

❖ *Ja, dank U vriendelijk.*

Dan bent u nog niet veel verder, he? Maar ja, dat hindert niet, want u zult misschien hieruit begrijpen, dat dus uw eigen aanvoelen hiervan scherp bepalend is voor hetgeen u moet gebruiken.

❖ *Is aan de uurhoek-astrologie voldoende waarde te hechten voor de progressieve stand? Kan men dat verbeteren door een vergelijking te maken met de radarstanden?*

Ik geloof, dat u dit het best kunt vinden in een astrologische leergang. Want om u deze onderlinge verhouding uiteen te zetten, de voor- en nadelen duidelijk te maken van deze wijze van berekening, daar zult u ongetwijfeld voorbeelden bij moeten hebben, die ik u op het ogenblik niet kan geven.

❖ *Dat begrijp ik. Ik dank u vriendelijk voor uw prettige uiteenzetting.*

Ik hoop, dat het komisch aspect, dat overigens niet alleen door mijn schuld ontstond, voor u niets kwetsends heeft gehad. Het was zeker niet zo bedoeld.

- ❖ *Moeten wij i.v.m. het kosmisch getal 12 de planetoiden niet beschouwen als een planeet, die bestaan heeft, of misschien nog steeds invloed uitoefent?*

U kunt de planetoidenring beschouwen als een planeet, die was, maar slechts zeer kort in planetaire toestand. Het feit, dat de planetoidenring een voortdurende filter betekent t.o.v. kosmische invloeden met een sterkere en minder sterke activiteit op sommige punten, heeft wel degelijk mede invloed op hetgeen de aarde bereikt. Zij zou dus onder omstandigheden wel berekend kunnen worden als een planeet, wier invloed zelf niet positief is, maar slechts richtend en filterend t.o.v. andere invloeden.

- ❖ *Hebt u een hofastroloog in Spanje omstreeks 1648, Sarata, gekend? Sarata? .... Neen.*

- ❖ *Daar heb ik toevallig iets over gelezen.*

O, dat kan heel goed, dat u daarover gelezen heeft. Maar ik heb de goede man niet gekend; en ik dacht, ik zal even nagaan, of ik hem misschien in de loop van mijn studies ben tegengekomen, maar dat is ook niet het geval. Dus dat hij bestaan heeft, ongetwijfeld. Of hij Sarata heette, ... dat weet ik niet precies. Want in het jaartal, dat u noemt, was er n.l. wel een hofastroloog, die een schuilnaam gebruikte. Maar die heette van zichzelf Filippo de Mendes. Hij was een kind van een Spaanse edelvrouw en een Venetiaanse handelsman. Hij is overigens ongelukkig aan zijn einde gekomen, want hij is verbrand. Dat was in die tijd gebruikelijk. Maar ik weet niet, of hij overeenstemt met de door u genoemde hofastroloog. Ik kan het eerlijk niet zeggen.

- ❖ *Ik vond het toch wel aardig om dit even te horen. Dank u vriendelijk.*

- ❖ *Ik wilde nog iets vragen i.v.m. eventueel nog te ontdekken planeten. Wat zegt u van de theorie, dat een bepaalde planeet ontdekt wordt, zodra er mensen op deze aarde worden geboren, die deze invloed nodig hebben of kunnen verwerken?*

Ik zou zeggen, dat - wanneer ik deze theorie in eigen woorden moet uitdrukken - het als volgt zou kunnen worden gezegd: Naarmate het geestelijk bewustzijn groter wordt en daardoor de bepaalde lichamelijke vorm noodzakelijk, waarin de indrukken van deze nieuwe planeet steeds meer kenbaar tot uiting kunnen komen, zal men als resultaat daarvan, komen tot de voorstelling van die planeet. Kijkt u maar naar de buiten-planeten; hoe verder u wekomt, hoe scherper en hoe strenger hun invloed, niet waar? Daar hebben we de zedenmeesters zitten, de meester van de esoterische en occulte wetenschappen, enz.

- ❖ *Ze zijn er altijd, alleen men weet het niet, men kan de plaats niet bepalen.*

Neen. Maar dus op het ogenblik, dat meer gebruik wordt gemaakt van de capaciteiten, die zij verschaft, vloeit hieruit voort een vergrote belangstelling voor deze invloeden, en brengt dit meestal ook met zich mee de stoffelijke vaststelling van deze planeet. Dit is in de oudheid ook zo geweest.

- ❖ *Dus elke ontdekking van een nieuwe planeet is tevens ook een mijlpaal voor de wereld?*

Ja, dat zouden we kunnen zeggen. En dat is aan de ene kant niet erg hoopvol, want de wereld is dan ongeveer door haar mijlpalen heen.

- ❖ *En dan is er een einde.*

Ongetwijfeld. De vraag, die de echo stelt, is alleen: waar? Want "er" is zo onbepaald. Ik zou zeggen: Wij zijn dan op het punt gekomen, dat de stoffelijke ontwikkeling voldoende is om elke geestelijke ontwikkeling mogelijk te maken, en dus dat uw "er" moet worden een streven naar harmonische ontwikkeling, waarbij stof en geest een voortdurend gelijkelijk deel hebben in de bewuste bestaanstoestand: mens op aarde.

❖ *De wijzen uit het Oosten hadden toch ook een ster ontdekt?*

Ook zij hadden een ster ontdekt, maar dat was een trekkende ster, een komeet. En dat is ook heel aardig, dat men dit schijnbaar altijd beseft heeft, want zelfs in de oudste voorstellingen van de geboorte, zoals wij die b.v. zeer gestileerd in de vroeg-Byzantijnse tijd al vinden (u weet wel, dat inlegwerk), daar vinden we de ster al steeds als staartster voorgesteld. En het eigenaardige is, dat die primitieven daarbij juist zijn dan de primitieven der middeleeuwen, want zij stellen daar de staartster niet voor als staande met de staart naar de stal of de grot, maar als de staart afwijkend daarvan, wat volledig in overeenstemming is met het beeld, dat een dergelijke ster in de oudheid te zien moet hebben gegeven, waar de staart van een komeet eigenlijk altijd naar de zon wijst.

❖ *Pardon .....?*

vàn de zon wijst. Inderdaad. Dank u voor de correctie. Goed, dat was dus dat punt. Ik geloof, dat we werkelijk door de belangrijke punten heen beginnen te raken, vrienden.

❖ *Mag ik nog één vraag stellen? Er is verschil van opvatting over wat belangrijker geacht moet worden te zijn: de zon in het teken bij geboorte of het rijzend teken. Wat acht u het meest belangrijke? Waar moet de nadruk op worden gelegd?*

Mijns inziens op de zon. Het rijzend teken geeft een beïnvloeding, natuurlijk. Maar het teken, waarin de zon is, stelt de grondwaarde, het rijzend teken de variant.

❖ *Dank u.*

Ik geloof, dat we er zijn, vrienden. Dan hoop ik - ik heb voor mijzelf erg prettig met u gesproken - dat u ook mijn wijze van betogen aanvaardbaar hebt gevonden en mijn beantwoording.

Wanneer het lichtere element even om de hoek is komen kijken hier en daar, dan geloof ik te mogen zeggen, dat tenslotte wat opgewektheid - ook zelfs in een horoscoop - altijd belangrijk is, daar we veel voelen voor een optimist en de mens van de komende tijd, de Aquariusmens, ongetwijfeld vele optimistische eigenschappen in zich zal dragen. Laten we dus hopen, dat de lichte toets een teken is geweest van onze vooruitstrevendheid naar de nieuwe periode, die deze wereld wacht.

Goeden avond.